Gouden Bruiloft in Blitterswijck

[Uit: Grens en Maas, 18-9-1985]

Dinsdag 24 september a.s. breekt voor Jan Tax en zijn echtgenote Marie (beiden van de jaargang 1906), dé feest- dag van hun leven aan. Die dag, nl. vieren beide echtelieden, samen met hun 6 kinderen, 18 kleinkinderen, familie, vrienden en kennissen, het heuglijke feit dat het exact 50 jaar geleden is, dat zij elkaar in de parochiekerk van Bergen(L) het Ja-woord gaven en sindsdien al die jaren samen lief en leed mochten delen.

In familiekring (en ook de buurt laat zich niet onbetuigd om er een mooi feest van te maken. Dat feest nu, want dát wordt het!, wordt op 24 september a.s. ingezet met een plechtige Eucharistieviering in het Blitterswijckse parochiekerk welke o.m. wordt opgeluisterd door het plaatselijk Bejaardenkoor.
Van 18.30 tot 19.30 uur is in het parochiehuis voor iedereen gelegenheid het gouden paar te komen feliciteren en hen nog zoveel mogelijk gezonde jaren in hun vertrouwde omgeving toe te wensen.

Bij deze gelegenheid zullen uiteraard ook niet de nodige vocale en instrumentale felicitaties ontbreken. En .... gezien de betrekkingen die vooral de gouden bruidegom in de loop der jaren met het verenigingsleven had, en ten dele nóg heeft, alsmede beider instelling jegens het plaatselijk gemeenschapsleven in zijn totaliteit, is het wel zeker dat het hen aan belangstelling niet zal ontbreken.

Beknopte levensloop:

'Tax' Jan', de gouden bruidegom is geboortig van de 'Kooy' in Wanssum. De gouden bruid Marie Jaspers, stamt uit Bergen (geboortig van Ottersum en in 1915 met het ouderlijk gezin meeverhuisd naar Bergen).
Beiden weten zich uit hun jeugdjaren te herinneren dat er op het ouderlijk bedrijf al vroeg stevig aangepakt moest worden. 'Met 12 jaar kreeg ik den haam al aan', lacht Jan, waarmee hij wil zeggen dat hij als 12-jarige jongen al met het paard naar het land moest om de akkers van het bedrijf thuis, en bij vele anderen te bewerken.

Het paard zou zijn grote liefde blijven houden, ook in de verdere jaren.

In 1935 stapten beiden in het bekende bootje. De heersende crisis van destijds bood weliswaar weinig perspectief, ook niet voor een beginnende boer; de stap werd gewaagd. Met taaie boeren-wil ploeterden zij op hun eerste boerderij op de 'Sintelberg' in Ayen. Echt te verdienen viel er niet veel. Beiden denken nog terug aan die begintijd, toen de biggen (de eerste verkoop nog wel), een prijs deden van fl 2,50 per stuk; een vet varken: fl 16,-; een vet kalf: fl 10,- En ook dat er vaak nog lang onderhandeld moest worden met deze of gene koopman 'Het ging er allemaal niet bij de eerste hand-klap door!

Als welkome extra bijverdienste gold enkele jaren het rijden van de bekende melkkar uit

die dagen. Het gezin groeide allengs; ergo werd er ook gezocht naar een groter bedrijf met wat meer armslag.

Het lukte! Het was nl. begin 1944 dat de thans gouden bruidegom even 'thuis op de Kooy' zijnde voor een bezoekje, in het café aldaar 'Roobèkse Sjang' uit Blitterswijck ontmoette die hem aanbood zijn boerderij (die hij tot dusver als alleenstaande runde = waar momenteel de plaatselijke basisschool), aan hem te willen verpachten.
Men kwam tot een akkoord, en in mei 1944 verhuisde het gezin Tax-Jaspers naar Blitterswijck. Met frisse moed werd daar gestart, niet beseffend welk onheil hen i.v.m. de ten einde lopende oorlog, nog te wachten zou staan.

De evacuatie bracht de familie via het Venrayse Bruukske, even in Horst-America en tenslotte in het Belgische Welle, alwaar het oorlogseinde resp. de bevrijding werd afgewacht.
Eind april 1944 mocht men terug naar de basis. Men ziet het totaal verwoestte bedrijf en dorp nog voor zich. Eén brok ellende! De enigste troost was dat zij niet de enige slachtoffers waren.

Na een klein 2 maanden inkwartiering bij familie werd de noodwoning betrokken, en was ook de noodstal gereed. Van 1948-1954 woonde men op 'Bergerhof' om daarna te verhuizen naar de v.m. boerderij 'Henckens' van de vroegere 'Smele' alwaar men tot 1969 boerde.

Zoon Theo nam het bedrijf over. Momenteel ziet men de thans gouden bruidegom nog dagelijks enkele malen naar het bedrijf van zijn zoon peddelen (vanuit hun woning aan de Antoniusstraat no. 10) om er nog een handje te helpen of te adviseren.

Tax glundert wanneer hij vertelt dat zijn merrie tijdens de evacuatie-periode een hengstveulen ter wereld had gebracht, dat 1 maand oud was toen hij het, na terugkomst van evacuatie, voor het eerst zag (zijn broers hadden het paard dat bij de evacuatie in Horst-America was achtergelaten, naar hun evacuatie-adres in Castenray gehaald).
Na enige tijd wist hij er een leuke prijs voor te bedingen en kwam het paard uiteindelijk in Denemarken terecht waar het een bekroonde fokhengst werd. 'Met de paardenfokkerij zijn wij er na de bevrijding weer wat bovenop gekomen' zegt bij.

Tal van tentoonstellingen werden op dit stuk bezocht, alsook vele prijzen in de wacht gesleept. Jan's boerenhart begint sneller te kloppen, wanneer hij aan die tijden terugdenkt!

'We hebben veel gezworven', zegt Marie, de gouden bruid. Ook zij was al die jaren danig mee in de weer, zowel in de huishouding alsook op het bedrijf. Graag hielp zij bovendien mensen uit de nood.
Toen Gezinszorg, e.d. nog niet zo functioneerde zette ze in latere jaren haar dochters aan om in diverse gezinnen de helpende hand te gaan reiken. Bovendien maakte zij 20 jaar lang deel uit van het plaatselijke Vrouwenbondsbestuur.

De gouden bruidegom voelde zich van meet af aan erg nauw verbonden met het Blitterswijckse dorps- en gemeenschapsleven. Het werd een echte 'Roek'!! Voor zijn werk als bestuurslid van de Boerenbond en Boerenleenbank, verwierf hij de legpenning resp. de zilveren draagspeld.

In het agrarische zat hij voorts in vee-verbeteringscommissies, bestuur Zuivelfabriek, Limco-organisatie enz. Hij was verder vanaf 1954 bestuurslid van fanfare 'Moed en IJver' in welke functie hij o.m. ook jarenlang de drumband coachte.

Sedert enkele jaren is hij ere-voorzitter, en drager van de gouden speld van verdienste van de Limburgse Muziekbond. Met gepaste trots vertelt hij hoe hij in 1969 'Moed en IJver' weer nieuw leven mee wist in te blazen en dirigent Toon Emons uit Tienray (die naar later zou blijken gedurende een tiental jaren van grote betekenis voor het corps was), naar Blitterswijck 'haalde'.

Ook stond hij aan de wieg van de plaatselijke Carnavalsviering in 1956. Vele jaren fungeerde bij als Vorst en voorzitter van C.V. 'De Ruuk', waarvan hij momenteel nog ere-voorzitter is, en drager van de zilveren Roek van verdienste.
En ..... hoe kan het anders? Sinds een jaar of tien alweer maakt hij deel uit van het bestuur van de plaatselijke Bejaardensociëteit waarbij hij o.m. de grote gangmaker is vaak bij gemeentelijke kaartcompetities, de wekelijkse kaartmiddagen, volksdansen enz.

Buiten dit alles vindt bij ook nog tijd, samen met nog enkele vrijwilligers, voor het onderhoud van het kerkhof, en ..... een trouw bezoek aan zieke dorpsgenoten in de verschillende ziekenhuizen. Het Venrayse ziekenhuis doet hij nog regelmatig per fiets!

De gouden bruid voelt zich (na een recentelijk ondergane operatie) weer redelijk wel, al wil het lopen niet zo vlot meer. 'We doen het er mee....' lacht ze.

Tevreden, maar vooral ook dankbaar, blikken beiden terug op de jaren die sedert 1935 als het ware voorbijvlogen; op de vele ups en downs waarmee men geconfronteerd werd. Vanzelfsprekend hopen beiden nog zoveel mogelijk, en zo gezond mogelijke jaren te mogen beleven in hun vertrouwde omgeving, waar nu eenmaal de beste jaren van hun leven liggen.